

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Návrhu koncepce efektivního využívání sítí
DATUM ZPRACOVÁNÍ	20. 7. 2023
KONTAKTNÍ OSOBA	Zuzana Sádlová
TELEFON	225 279 204
E-MAIL	zsadlova@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) navrhuje níže několik připomínek k veřejnému konzultačnímu procesu ERÚ k návrhu koncepce efektivního využívání sítí, tj. k návrhu Koncepce propojení nového designu trhu v elektroenergetice s požadavky na změnu v regulovaných cenách a tarifech na napěťových hladinách VVN a VN, k návrhu úpravy cenového rozhodnutí ERÚ, kterým se stanovují ceny za související službu v elektroenergetice a ostatní regulované ceny, s vyznačením změn oproti platnému znění a k návrhu úpravy vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, s vyznačením změn oproti platnému znění.

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. Ke sjednávání požadovaného rezervovaného příkonu v delším časovém horizontu

Rozumíme záměru nastavit podmínky tarifikace tak, aby motivovala k uvolnění nevyužívaného výkonu v soustavě pro další žadatele o připojení a byly tak částečně sníženy požadavky na budování a posilování sítí. Uživatelé soustavy bezesporu k optimalizaci svých požadavků přistoupí. Nicméně takto nastavená tarifní struktura představuje určitý problém při výstavbě v určitých lokalitách/sítích. Jsme toho názoru, že s nastavenou změnou tarifů by rovněž měla být otevřena diskuse o možnostech sjednávání parametrů připojení v delším časovém horizontu v předstihu tak, aby žadatel neměl povinnost hradit plný výkon, který využije až v pozdějších letech, avšak zároveň měl garantováno, že potřebný výkon v pozdějším čase, pokud tomu na straně provozovatele soustavy nic nebrání, bude mít k dispozici. Typickým příkladem takových situací může být postupná výstavba bytové výstavby (bytové domy či rodinné domy), rozšiřování technologie výrobních podniků atd., kdy dopad tarifikace může být jak zákazník, tak rovněž i na provozovatele lokálních distribučních soustav, k jejichž sítím se mohou účastníci trhu připojovat.

Pokud by plánovaný rozvoj trval několik let, bude v zásadě uživatel soustavy nucen „předplatit“ si RP v celkové očekávané budoucí výši (po dokončení výstavby) a k tomu ještě po celou dobu trvání výstavby dále platit měsíční platbu dle příslušného tarifu návrhu CR. Pokud by naopak uživatel soustavy šel cestou postupných žádostí o navýšení rezervovaného příkonu, mohl by narazit na nedostatečnou kapacitu v budoucím období. Z principu opatrnosti by pak uživatelé mohli spíše volit cestu blokace potřebného plného výkonu již od počátku, čímž by také mohl být popřen základní smysl změny tarifní struktury CR, která má za cíl uvolnit nevyužívané kapacity.

Dáváme proto ke zvážení otevřít diskusi nad možností rezervace Rp v předem dané výši po předem dané časové období (např. pro rok 2023 ve výši 100 MW, pro rok 2024 ve výši 110 MW a pro rok 2025 120 MW, přičemž všechny tyto parametry by byly smluvně zakotveny mezi PDS a účastníkem trhu již v roce 2023).

Jsme si vědomi, že svou povahou se taková úprava hodí především do vyhlášky o připojení, která aktuálně není novelizována. Nicméně i přesto dáváme na zvažení, je-li takováto komplexnější legislativní úprava v kontextu změny tarifní struktury, zabývat se i touto tematikou.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

2. K návrhu novely vyhlášky č. 408/2015 Sb. o Pravidlech trhu s elektřinou, k § 53 - výrobce s odlišným vyhodnocením platby ceny za maximální odebraný výkon

Navrhujeme zcela vypustit v § 53 ustanovení odst. 1 písm. b) nebo jej nahradit jiným kritériem, např. ve smyslu návrhu na úpravu ustanovení uvedeného níže a v této souvislosti úpravu navazujících ustanovení v rámci § 53. Zároveň prosíme o potvrzení výkladu, že vyhodnocení kritérií probíhá za výrobu jako celek a výsledné vyhodnocení je aplikováno na všechna její předávací místa.

Odůvodnění:

Rozumíme záměru stanovit kritéria tak, aby bylo garantováno, že výroba bude motivována být v provozu ideálně kontinuálně nebo alespoň po část měsíce, a tedy bylo možné využívat jejich schopností pomoci zajistit bezpečný a stabilní provoz soustavy s ohledem na specifické vlastnosti točivých strojů. Nicméně nastavené kritérium (dodávka 40 % elektřiny z nejvyšší možné dodávky v daném měsíci) představuje zásadní problém v měnícím se tržním prostředí, kdy v souvislosti s masivním rozvojem OZE (především FVE) a stále čtenějším převisem výroby nad spotřebou dochází k zásadnímu snižování výroby elektřiny z konvenčních zdrojů (právě s točivými stroji) či jejich úplnému odstavení. Navíc v případě typických teplárenských zdrojů je využití instalovaného výkonu výrazně proměnné v průběhu roku (v letním období zásadně klesá) a takto vymezeného kritéria nejsou schopny dosáhnout. Navržené kritérium v neposlední řadě nereflexuje skutečnost, že výroba pro svou správnou funkčnost vyžaduje také nezbytné odstávky pro opravy a údržby, a přestože by ve zbývajícím období daného měsíce po najetí z odstávky plnila potřebnou roli v soustavě, na sníženou platbu by rovněž nedosáhla.

S ohledem na výše uvedené navrhujeme modifikovat kritérium tak, aby byl výrobce povinen dodat v daném měsíci alespoň 60 % z celkového množství vyrobené elektřiny, sníženého o technologickou vlastní spotřebu na výrobu elektřiny, do přenosové nebo distribuční soustavy.

Navržené kritérium předpokládáme vyhodnocovat za výrobu jako celek, neboť mohou v praxi být případy, kdy výroba vyvádí výkon do přenosové soustavy, ale elektřinu může odebírat a tedy službu soustavy hradit z distribuční soustavy resp. z přenosové i distribuční soustavy. Na základě tohoto vyhodnocení podle celkové bilance na základě výkazu vyplněného výrobcem předpokládáme následné stanovení odpovídající platby ze strany příslušného provozovatele soustavy v souladu s navrhovaným cenovým rozhodnutím, přičemž výsledek vyhodnocení bude aplikován jednotně na všechna předávací místa výroby elektřiny napříč příslušnými soustavami, k nimž je daná výroba připojena.

Návrh promítnutí připomínky:

(1) Výrobce elektřiny s odlišným vyhodnocením platby ceny za maximální odebraný výkon je výrobce elektřiny, jehož výroba elektřiny je připojena do přenosové nebo distribuční soustavy a který zároveň:

a) alespoň osmdesát procent ročního množství elektřiny vyrobené v této výrobně elektřiny, sníženého o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, dodává do přenosové nebo distribuční soustavy a

b) **alespoň šedesát procent měsíčního množství elektřiny vyrobené v této výrobně elektřiny, sníženého o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, dodává do přenosové nebo distribuční soustavy** ~~měsíčně dodá elektřinu do přenosové soustavy nebo distribuční soustavy v objemu alespoň čtyřicet procent z nejvyšší možné dodávky elektřiny stanovené součinem instalovaného výkonu této výrobní elektřiny a počtu hodin v kalendářním měsíci a~~

c) vyrábí elektřinu pomocí synchronních generátorů se jmenovitým výkonem dosahujícím alespoň 80 % instalovaného výkonu výroby.

(2) Pro splnění podmínky podle odstavce 1 písm. a) využívá provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy pro každou výrobu elektřiny údaje podle přílohy č. 10 k této vyhlášce za předcházející kalendářní rok.

(3) Pro splnění podmínky podle odstavce 1 písm. b) využívá provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy pro každý kalendářní měsíc údaje podle přílohy č. 10 k této vyhlášce.

(4) Pro splnění podmínky podle odstavce 1 písm. c) výrobce elektřiny sdělí po 1. lednu 2024 pro jednotlivou výrobu elektřiny provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy, ke které je výroba elektřiny připojena, typ používaných generátorů s jejich jmenovitým výkonem, **pokud není tato informace součástí smlouvy o připojení**. Tyto hodnoty se používají do první změny smlouvy o připojení po 1. lednu 2024. Po změně smlouvy o připojení po 1. lednu 2024 využívá provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy pro splnění podmínky podle odstavce 1 písm. c) pro každou výrobu elektřiny údaje ze smlouvy o připojení.

Tato připomínka je zásadní.

3. K návrhu Cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. XX/2023 ze dne XX. listopadu 2023, kterým se stanovují ceny za související službu v elektroenergetice a ostatní regulované ceny, k příloze č. 16

Navrhujeme provést v příloze č. 16 následující změny:

Příloha č. 16: Postup stanovení platby ceny za maximální odebraný výkon za předávací místo výroby elektřiny

Platba ceny za maximální odebraný výkon za předávací místo výroby elektřiny podle § 53 vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou se za zúčtovací období stanoví jako:

$Platba_{max} = Platba_{st} \times (1 - \min(1; (Instalovaný\ výkon\ výroby \times Koeficient\ TVS + \underline{instalovaný\ příkon\ elektrokotle}) / Maximální\ čtvrt hodinový\ odebraný\ elektrický\ výkon))$,

kde

$Platba_{st}$ [Kč] je platba ceny za maximální odebraný výkon za standardní předávací místo za zúčtovací období
Instalovaný výkon výroby [MW] je součet hodnot instalovaných výkonů vyrobené elektřiny vztahujícím se k synchronním generátorům podle § 53 odst. 1 písm. c) vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou v daném předávacím místě k poslednímu dni zúčtovacího období,

Koeficient TVS [%] koeficient obvyklého podílu TVS na celkové výrobě elektřiny daného typu výroby v hodnotě:

Jaderné: 0,055, Parní: 0,092, Paroplynové: 0,014, Plynové a spalovací: 0,059, Ostatní: 0,092

Instalovaný příkon elektrokotle [MW] je součet instalovaných příkonů elektrokotlů certifikovaných pro poskytování podpůrných služeb v daném předávacím místě k poslednímu dni zúčtovacího období.

Odůvodnění:

Velkou komplikaci v nově navrženém tarifním systému spatřujeme především v souvislosti s připravovanou dekarbonizací celého teplárenského sektoru. Připravované kogenerační výroby elektřiny doplněné elektrokotli se jeví jako mimořádně vhodné pro špičkový provoz přes léto a přechodná období, kdy očekávaný masivní rozvoj fotovoltaických a větrných elektráren bude způsobovat čím dál tím větší volatilitu cen elektřiny, a to nejen v průběhu dne. Výše zmíněná kombinace elektrokotlů a kogeneračních výroben umožňuje vysoký výkonový rozsah a to od maximální výroby elektřiny v případě vysokých cen a potažmo nedostatku elektřiny v síti, po odstavení kogenerace a odběr elektřiny ze sítě pro akumulaci tepla v síti v případě záporných cen elektřiny, což je vhodnější než odpojování fotovoltaických a větrných elektráren od distribuční a přenosové soustavy pro udržení stability soustavy. Elektrokotle tak mohou plnit za standardního chodu kogeneračního zařízení funkci poskytování služeb výkonové rovnováhy a v případě extrémně nízkých cen pomoci soustavě odběrem a akumulací energie do tepelné sítě. Nově navržený tarifní systém v plném rozsahu toto značně narušuje a užití elektrokotlů pro akumulaci takřka vylučuje. Proto navrhujeme upravit v příloze č. 16. výpočet platby ceny za maximální odebraný výkon výše uvedeným způsobem.

Návrh promítnutí připomínky:

Příloha č. 16: Postup stanovení platby ceny za maximální odebraný výkon za předávací místo výroby elektřiny zní:

Platba ceny za maximální odebraný výkon za předávací místo výroby elektřiny podle § 53 vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou se za zúčtovací období stanoví jako:

$$Platba_{max} = Platba_{st} \times (1 - \min(1; (Instalovaný\ výkon\ výroby \times Koeficient\ TVS + instalovaný\ příkon\ elektrokotle) / Maximální\ čtvrt hodinový\ odebraný\ elektrický\ výkon)),$$

kde

$Platba_{st}$ [Kč] je platba ceny za maximální odebraný výkon za standardní předávací místo za zúčtovací období
Instalovaný výkon výroby [MW] je součet hodnot instalovaných výkonů výroben elektřiny vztahujícím se k synchronním generátorům podle § 53 odst. 1 písm. c) vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou v daném předávacím místě k poslednímu dni zúčtovacího období,

Koeficient TVS [%] koeficient obvyklého podílu TVS na celkové výrobě elektřiny daného typu výroby v hodnotě:

Jaderné: 0,055, Parní: 0,092, Paroplynové: 0,014, Plynové a spalovací: 0,059, Ostatní: 0,092

Instalovaný příkon elektrokotle [MW] je součet instalovaných příkonů elektrokotlů certifikovaných pro poskytování podpůrných služeb v daném předávacím místě k poslednímu dni zúčtovacího období.

Tato připomínka je zásadní.